

”נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 21 - שנת תשפ”ד גיליון ”כי-תשא” - כב’ אדר א’ תשפ”ד, 2 למרץ, 2024)

לע”נ אמו”ר ר’ יוסף-חיים ב”ר יעקב רוט ז”ל

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת ”כי-תשא” – החטא ותיקונו - להתחיל שוב מבראשית

פרשתנו פרשת **פי תשא**, עוסקת באחת מנקודות השבר הגדולות ביותר ביחסי עם ישראל והקב”ה. משה אחר לרדת מן ההר והעם החרד שאל איפה משה, ”כִּי זֶה מִשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לֹא יָדַעְנוּ מָה הָיָה לוֹ” (שמות לב, א).

החשש תודלק על ידי ה”ערב רב” וההמון המודאג והמוסת דרש פתרון. יש מפרשים שהעם דרש אלוקים חדש וחטא העגל היה עבודה זרה ויש המבארים (כדעת הרמב”ן, להלן) שהעם דרש מנהיג תחליפי. לא אלוקים, אלא ’איש אלוקים’, תחליף למשה רבנו ולא מדובר בעבודה זרה.

אבל היו מבקשין משה אחר. אמרו, משה שהורה לנו הדרך ממצרים ועד הנה, שהיו המסעים ע”פ ה’ ביד משה (במדבר ט כג), הנה אבד ממנו. **נעשה לנו משה אחר** שיורה הדרך לפנינו ע”פ ה’ בידו... כי יצטרכו לאיש אלהים” (רמב”ן, שם).

כתוצאה מן החטא, רצה הקב”ה להשמיד ח”ו את העם ורק בזכות תפילת משה הגזירה הזאת התבטלה, ככתוב: **”לולִי מִשֶׁה בְּחִירוֹ עָמַד בְּפָרֶךְ לְפָנָיו לְהָשִׁיב חַמָּתוֹ מִהַשְׁחִית”** (תהלים קו, כג). אולם, הלוחות הראשונים נשברו ושלושת אלפי איש נהרגו.

האם זהו ח”ו אקורד הסיום במערכת היחסים בין הקב”ה לעם ישראל!?

לא ולא. לאחר תקופה של תיקון ותשובה, התחדשה ושוקמה מערכת היחסים ועם ישראל זכה לקבל את הלוחות השניים.

בשבעה עשר בתמוז, ירד משה רבנו מהר סיני לאחר שהיה שם ארבעים יום וארבעים לילה. הוא ראה את חטא העגל והחליט לשבור את לוחות הברית כמעשה הפגנתי מול העם, במטרה להמחיש לעם הן את כובד עוונם והן את גודל גודל ההפסד הרוחני שלהם (אברבנאל ובעל עקידת יצחק).

למחרת, עסק משה בהענשת הפושעים ועלה שוב אל הקב”ה – להר סיני כדי להתפלל ולכפר על חטאם של בני ישראל. ולשכך את חמתו וכעסו של הקב”ה על עם ישראל.

לאחר הסבב השני של ארבעים יום וארבעים לילה - בכ”ט באב, התְרַצָּה הקב”ה, וציווה על משה רבנו להכין את לוחות הברית השניים.

משה רבנו נשאר על הר סיני עוד ארבעים יום וארבעים לילה, בפעם שלישית על ההר, ואלה הסתיימו ביום הכיפורים. או אז, אמר לו הקב”ה למשה רבנו: **”סלחתי כדברידך”**.

מתברר אם כן, כי פרשתנו איננה רק פרשת ’חטא העגל’, אלא גם פרשת **הסליחה והמחילה, התיקון והתקומה** שלאחר החטא. בבחינת: **”כִּי שָׁבַע יְפוֹל צְדִיק וְקָם”** (משלי כד, טז).

ולכן, ארבעים יום אלה (הסבב השלישי) נקבעו לדורות בכל שנה ושנה כימי עבודת התיקון והתשובה והם – ימי חודש אלול ועשרת ימי תשובה. ימים ששיאם ביום הארבעים – יום

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

הכיפורים. היום בו עם ישראל קיבל מחדש את הלוחות השניים. יום שנקבע לדורות כיום של סליחה ומחילה. יום של התחלה מחדש.

בשולי הדברים נעיר, כי החטא לא נשכח לגמרי. שברי הלוחות הראשונים נשארו בארון הברית, אולי כדי להזכיר לנו את החטא, למרות שקיבלנו הזדמנות נוספת.

ומן הלקח הזה, אל היום-יום שלנו.

חז"ל ראו בשינה (מצב של חוסר תודעה) מעין יציאת נשמה ומוות. ואילו את השכמת הבוקר בבוקר שלמחרת, ראו כבריאה חדשה – חזרה של הנשמה אל האדם. דבר הבא לידי ביטוי בתפילת "מודה אני" הנאמרת בכל בוקר מחדש: "מוֹדָה/מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם, שֶׁהַחַזְרָת בִּי (את) נְשָׁמָתִי בְּחַמְלָה, רַבָּה אֶמוּנָתְךָ".

אמירה שמשמעותה: ריבונו של עולם, למרות הפשלות והחטאים של אתמול, החלטת לתת לי היום עוד הזדמנות חדשה.

תפילת זו מבוססת על פסוק במגילת איכה (ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֶמוּנָתְךָ". פסוק שלא עוסק באמונתנו אנו בקב"ה, אלא ב- אֶמוּנָתְךָ – אמונתו של הקב"ה בנו – באדם.

לקב"ה יש בנו אמונה רבה, ולכן הוא מחזיר לנו את נשמותינו בכל בוקר מחדש ונותן לנו עוד הזדמנות לגלות מחדש את הטוב שבתוכנו ולתרום את חלקנו בתיקון העולם.

ומתוך כך שהקב"ה מאמין בנו, גם אנחנו נקראים להאמין בעצמנו (בשם הרב זקס).

לקום מחר בבוקר, ולהתחיל מבראשית (נעמי שמר)...

קבוצת שבת פיזיקה ואתיקה ליוזמה

אשה רות

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**